

Virksomhetsrapport april 2019

Saksnummer	19-2019
Avsender	Senterleder
Møtedato	12.06.2019

Bakgrunn for saken

Senterets virksomhetsrapport per april 2019 legges fram for styringsgruppen til orientering. Rapporten viser status for bemanning, sykefravær, økonomi, søknader og utviklingstrender nasjonale prosjekter.

Per april 2019 er driftsregnskapet positivt med 0,3 MNOK før avsetning av resultat. Ved månedsslutt settes driftsresultatet til null gjennom overføring mellom driftsregnskapet og balansen.

Det er en økning i sykefravær over de siste månedene, og senteret vurderer tiltak for å senke sykefraværet.

I forrige styringsgruppemøte ba styringsgruppen senterleder om å gjennomgå virksomhetsrapporteringen for å sikre at rapporteringen på en god måte setter styringsgruppen i stand til å tilse utviklingen for NSE både faglig og administrativt. Delvis på grunn av kort tid mellom møtene, og delvis i påvente av ferdigstilling av senterets strategi – som vil påvirke en hensiktsmessig struktur – så legges det i dette møtet frem virksomhetsrapport etter samme struktur som tidligere.

Forslag til vedtak

- Styringsgruppen tar saken til orientering
- Styringsgruppen ber senterleder om å gjennomgå rapporteringsstrukturen frem mot neste styringsgruppemøte.

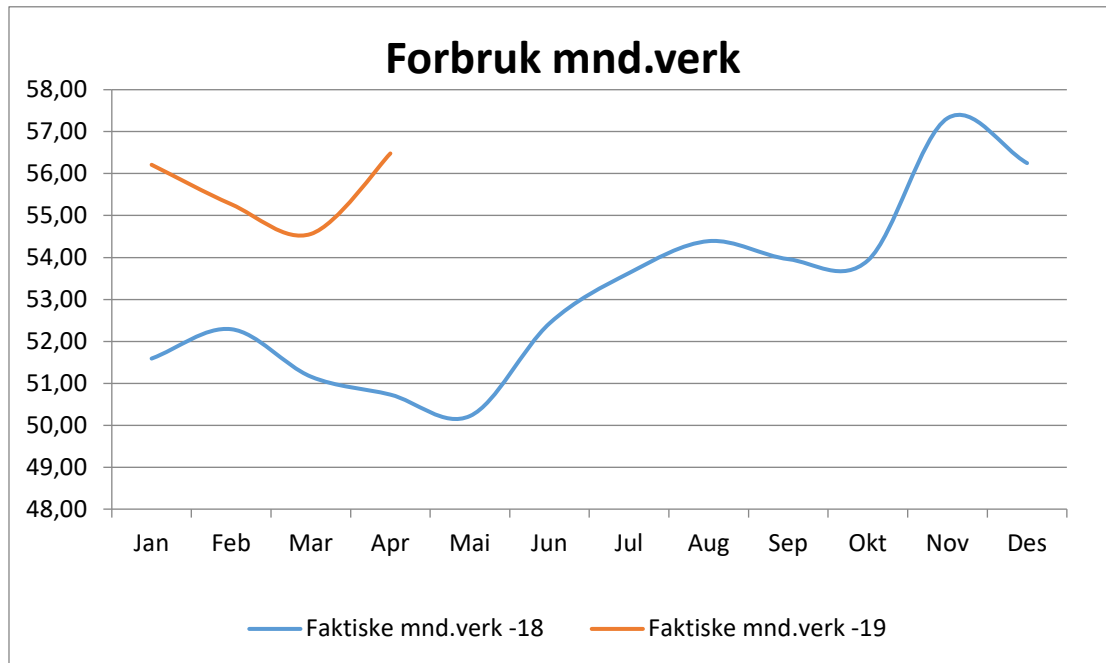
Vedlegg

Virksomhetsrapport per april 2019

Personal

Bemanning

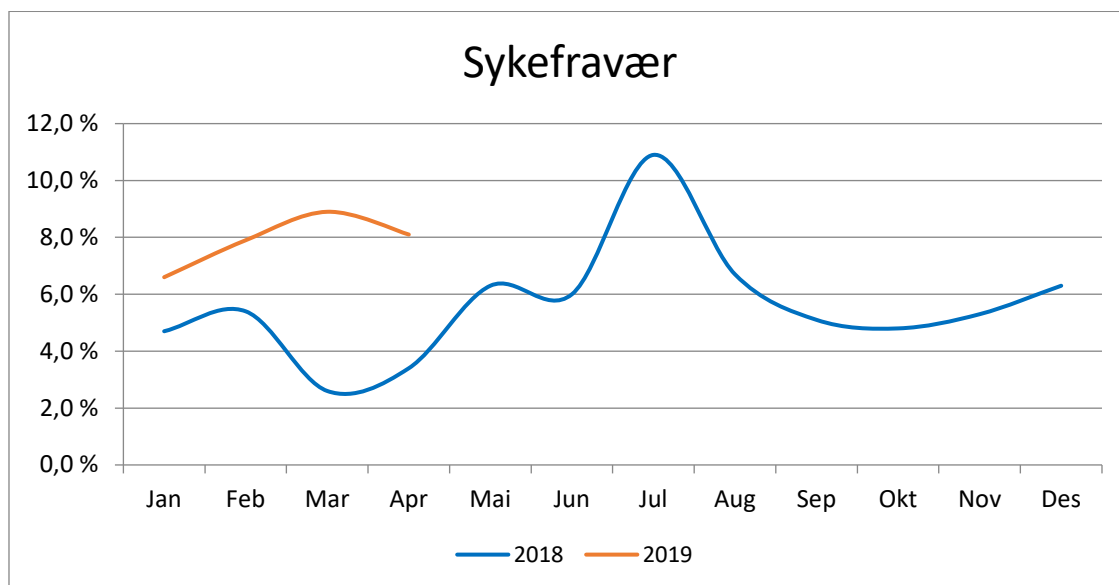
Figur 1 viser utbetalte månedsverk i 2019 sammenlignet med 2018. Per april 2019 er det utbetalt i gjennomsnitt 55,63 månedsverk per måned. Det er budsjettert med 60 årsverk totalt i 2019. Plan for rekruttering fremgår av styringsgruppens sak 20-2019.

Figur 1: Brutto utbetalte månedsverk per april 2019, sammenlignet med 2018

Sykefravær t.o.m. april 2019

Gjennomsnittlig sykefravær per april var på 7,9 %, fordelt på hhv korttidsfravær med 3,4 % og langtidsfravær med 4,5 %. Sykefraværet vurderes som høyt, og det er igangsatt tiltak for å se på situasjonen.

Figur 2: Sykefravær for senteret, 2019 mot 2018

Økonomi

Nasjonalt senter for e-helseforskning er et senter som er underlagt UNN og dermed også er en del av UNNs regnskap. Dette betyr at det ikke er en egen balanse for NSE, men at regnskapet er et avdelingsregnskap i UNN. I og med at NSE er litt på siden av virksomheten til UNN, skal ikke resultatet påvirke totalresultatet i UNN. Det blir derfor ført en avsetning hver måned hvor resultatet til NSE blir nullstilt. I balansen vil dette medføre at det akkumuleres et beløp, som over tid skal gå i null. Overskudd bygger opp balanseposten, mens et underskudd vil redusere balansen.

Driftsresultatet pr april endte på 0,3 MNOK før avsetning av resultat.

Tabell 1 viser regnskap 2017 og 2018, budsjett hittil i år 2019, regnskap hittil i år 2019, avvik mellom budsjett og regnskap hittil i år, samt oppdatert prognose for 2019 totalt sett.

Tabell 1: Regnskap, budsjett og prognose

NASJONALT SENTER FOR E-HELSEFORSKNING	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett hittil i år 30.04.2019	Regnskap 30.04.2019	Avvik budsjett HIÅ og regnskap HIÅ	Prognose 2019
Lønnskostnader							
Avdelinger Nasjonalt senter for e-helseforskning							
Helsedata og analyse	9,3	8,7	9,5	3,2	3,3	-0,2	11,6
Digitale helsetjenester	7,9	8,6	12,3	4,1	3,6	0,5	10,2
Personlig e-helse	9,2	8,5	8,6	2,9	3,4	-0,5	9,7
Helhetlige pasientforløp	8,5	8,9	12,2	4,1	3,4	0,6	9,9
Delsum Lønn	34,9	34,7	42,6	14,2	13,7	0,5	41,5
Stabs- og fellesfunksjoner Nasjonalt senter for e-helseforskning							
Senterledelsen	1,6	1,3	1,3	0,4	0,5	-0,0	1,3
Administrasjon og IT	4,3	4,3	4,7	1,6	1,8	-0,2	5,1
Kommunikasjon	1,9	2,4	2,4	0,8	0,8	-0,0	2,7
Delsum Lønn	7,9	8,1	8,5	2,8	3,1	-0,3	9,1
SUM Lønnskostnader	42,7	42,8	51,1	17,0	16,9	0,2	50,5
Driftskostnader							
Direkte prosjektkostnader	17,0	14,0	22,0	7,3	2,2	5,1	18,0
Indirekte kostnader - avdelingene drift	1,4	1,4	1,5	0,5	0,4	0,1	1,5
Indirekte kostnader - administrative tjenester og infrastruktur UNN	5,0	5,0	5,0	1,7	1,7	-0,0	5,0
Indirekte kostnader - investeringer og felles drift	2,2	2,7	2,8	0,9	0,8	0,1	2,8
SUM Driftskostnader	25,5	23,1	31,3	10,4	5,0	5,4	27,3
SUM Alle kostnader	68,2	65,9	82,3	27,4	21,9	5,5	77,8
Inntekter							
Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)	34,0	33,8	45,0	15,0	15,7	-0,7	44,9
Helse Nord RHF basisfinansiering	4,0	4,6	4,2	1,4	0,9	0,5	4,2
Eksterne inntekter	29,5	27,0	32,0	10,7	5,4	5,3	28,0
USAM	2,6	2,4	1,0	0,3	0,3	0,1	1,3
SUM alle inntekter	70,2	67,8	82,3	27,4	22,2	5,2	78,4
Driftsresultat	2,0	1,9	0,0	0,0	0,3	0,3	0,5
Overføring driftsresultat til balansen	2,0	1,9			0,3	0,3	0,5
Årsresultat hittil i år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

*2017: Positivt driftsresultat 2,0 MNOK. Korrigeret mot HOD inntekter (34,0 MNOK – 2,0 MNOK = 32,0 MNOK).

*2018: Positivt driftsresultat 1,9 MNOK. Korrigeret mot HOD inntekter (33,8 MNOK – 1,9 MNOK = 31,9 MNOK)

Budsjett, regnskap og prognose

Forklaring kostnader

Lønnskostnader

Sammenlignet med budsjett hittil i år så er lønnskostnadene på senteret 0,2 MNOK lavere enn budsjettet. Avviket er noe lavere enn man skulle forvente da det er budsjettet med 60 årsverk og at det hittil i år er utbetalt 55,6 årsverk i gjennomsnitt. Avviket skyldes bl.a. en kostnadsbelastning tilknyttet refusjoner tilhørende 2018, samt at det er foretatt en flat periodisering av kostnader. I realiteten er lønnskostnadene 1,7 MNOK lavere enn budsjettet dersom man tar hensyn til en reell periodisering. Dette vil jevne seg ut etter sommeren når feriepengene er utbetalt. Kostnadsnivå under budsjett har generelt sett sammenheng med avganger i begynnelsen av 2019, økning i langtidsykemeldinger, og at nylig rekrutterte medarbeidere først har fått effekt fra april måned. Senteret har utarbeidet en plan for rekruttering til 60 årsverk på årsbasis som fremgår av styringsgruppens sak 20-2019. Prognosen for lønnskostnader er nedjustert med 0,6 MNOK på årsbasis grunnet kjente langtidsykemeldinger første kvartal i 2019.

Direkte prosjektkostnader

Sammenlignet med budsjett hittil i år så er direkte prosjektkostnader per april 5,1 MNOK lavere enn budsjettet. Avviket skyldes delvis mindre grad av innslag på søknader enn budsjettet hittil i år, samt at det forventes at budsjetterte kostnader belastes senere på året i flere prosjekter. Det er per april forventet ca. 18,0 MNOK direkte prosjektkostnader totalt i løpet av året.

Indirekte driftskostnader

Sammenlignet med budsjett hittil i år så er indirekte driftskostnader per april 0,2 MNOK lavere enn budsjettet. Det er forventet at dette jevner seg ut utover året. Per februar er prognosen lik budsjett.

Forklaring inntekter

Inntektsføring gjøres løpende i takt med aktiviteten i prosjektene, basert på bokføring av påløpte timekostnader og direkte prosjektkostnader (utlegg).

Sammenlignet med budsjett hittil i år så er inntektene per april 5,2 MNOK lavere enn budsjettet. Hovedforklaringen til avviket er, som forklart over, at direkte prosjektkostnader er lavere enn budsjettet med 5,1 MNOK. Det resterende avviket på 0,1 MNOK skyldes ressurskapasitet til å utføre planlagte prosjekter grunnet sykemeldinger og avganger. Inntektene knyttet til de ulike finansieringskildene er kommentert nærmere under.

- Sammenlignet med budsjett hittil i år så er inntekter fra **HOD** finansierte prosjekter 0,7 MNOK høyere enn budsjettet. Dette skyldes at inntekter fra HOD regnskapsføres først i prosjekter med blandet finansiering. Per april er årsprognosen korrigert for 0,1 MNOK.
- Sammenlignet med budsjett hittil i år så er inntekter fra prosjekter med **Helse Nord RHF basisfinansiering** 0,5 MNOK lavere enn budsjettet. Dette er forventet å jevne seg ut i løpet av året. Det var forventet en tildeling fra Helse Nord RHF tilknyttet følgeforskning på FRESK (fremtidens systemer i klinikken), som likevel ikke inntraff.
- Sammenlignet med budsjett hittil i år så er inntekter fra **eksterne aktører** 5,3 MNOK lavere enn budsjettet. Som forklart over skyldes dette bl.a. at direkte prosjektkostnader er lavere enn budsjettet, samt at HOD-midler inntektsføres først i eksternt finansierte prosjekter.

Avviket skyldes også delvis mindre grad av innslag på søknader enn budsjettet. Prognosen nedjusteres med 4,0 MNOK.

- Sammenlignet med budsjett hittil i år så er inntekter fra Universitetssamarbeidet (USAM) 0,1 MNOK lavere enn budsjettet. Midlene skal brukes til kompetansehevende tiltak. På årsbasis er det forventet høyere inntekter enn budsjettet pga. overføring av restmidler fra 2018. Årsprognosen er 0,3 MNOK høyere enn budsjett.

Forklaring driftsresultat før nullstilling

Driftsresultatet pr april endte på 0,3 MNOK før avsetning av resultat. Prognosen for driftsresultat per årsslutt er positivt med 0,6 MNOK før nulling av resultat.

Forklaring månedsresultat

Ved månedsslutt settes driftsresultatet til null gjennom overføring mellom driftsregnskapet og balansen av ubrukte HOD midler. Årsaken til at det gjøres på denne måten er at dersom NSE skal få overført sitt resultat, negativt eller positivt, så kan ikke dette påvirke og være en del av UNNs driftsresultat.

Bevilgninger og overføringer

Tabell 2 viser status for bevilgninger fordelt på de ulike finansieringskildene. Per i dag er totale bevilgninger på 102,1 MNOK. Ut fra de gitte forutsetningene så er det per i dag estimert forskyvninger på totalt 23,6 MNOK til perioden 2020 – 2023 når man legger prognosen til grunn. Dette inkluderer 8,0 MNOK som styringsgruppen har holdt av til strategiske formål.

- **Helse og omsorgsdepartementet 52,9 MNOK**
Årlig basisbevilgning fra Helse og omsorgsdepartementet som bevilges over statsbudsjettet. Beløpet er overført fra departementet og ligger tilgjengelig i balansen frem til bevilgningen forbrukes.
 - 44,9 MNOK består av bevilgning 2019 på 38,4 MNOK, samt overføring av restmidler fra 2018 på 8,6 MNOK, hvorav 2,0 MNOK er satt av til fremtidige strategiske formål jamfør punktet under. Midlene planlegges brukt i 2019.
 - 8,0 MNOK av HOD-bevilgningen er holdt av til fremtidige strategiske formål av styringsgruppen. Beløpet er akkumulert over fire år med 2 MNOK årlig. Budsjett og prognose hittil i år gir en estimert overføring på 8,0 MNOK.
- **Helse Nord RHF basisfinansiering 4,2 MNOK**
Årlig basisbevilgning fra Helse Nord RHF. Midlene er ikke overførbare, og planlegges brukt i 2019 i sin helhet.
- **Universitetssamarbeidet – samarbeidsorgan mellom Helse Nord og universitetene i Nord-Norge (USAM) 1,3 MNOK**
Bevilgning fra samarbeidsorgan mellom Helse Nord og UiT. Bevilgning 2019 på 1,0 MNOK. Overføring av restmidler 0,3 MNOK fra 2018 til 2019. Bevilgningen planlegges brukt i 2019.
- **Inntekter fra øvrige eksterne aktører 43,8 MNOK**
Øvrige finansører er hovedsakelig Norges Forskningsråd, EU og Helse Nord's forskningsprogram. Disse midlene tildeles på bakgrunn av tilslag på søknader. Ved tilslag på søknad så bevilges det et kontraktsfestet beløp over et kontraktsfestet antall år. Bevilgning /

midler overføres NSE ved rapportering av prosjektfremdrift på halvårlig eller årlig basis. Per april estimeres det totale forskyvninger på 15,8 MNOK til senere år. Disse fordeler seg på årene 2020 -2022.

Tabell 2: utvikling tilgjengelige midler

Finansieringskilde	Sum tilgjengelige midler 2019	Budsjett 2019	Prognose 2019	Estimert forskyvning av ubrukte midler til senere år
<i>HOD eksklusiv midler satt av til strategiske midler satt av av styringsgruppen</i>	44,9	45,0	44,9	0,0
<i>HOD satt av til strategisk formål av styringsgruppen</i>	8,0	0,0	0,0	8,0
Sum Helse- og omsorgsdepartementet	52,9	45,0	44,9	8,0
Helse Nord RHF	4,2	4,2	4,2	0,0
Universitetssamarbeidet (USAM)	1,3	1,0	1,3	0,0
Eksterne inntekter	43,8	32,0	28,0	15,8
SUM	102,1	82,2	78,4	23,7

Søknader og nye tildelinger

I 2017 og 2018 var det stort fokus på søknader og søknadsskriving ved NSE, og dette arbeidet er videreført i 2019. Tabell 3 viser oversikt over hvor mange søknader NSE har vært involvert i for årene 2017, 2018 og hittil i 2019, samt størrelsen på NSE sin totale andel av søknadsbeløp sammenlignet med totalt beløp inkludert samarbeidspartnere. Tabellen viser at det hittil i 2019 har vært søkt om midler tilsvarende 59,5 MNOK til senteret gjennom 16 søknader. Tilsvarende tall for 2018 og 2017 er henholdsvis 190,5 MNOK (47 søknader) og 176,1 MNOK (46 søknader). Søknadsoversikten er oppdatert i forhold til tilgjengelig informasjon per 28. mai 2019.

Tabell 3: Oversikt over antall søknader med beløp i 2017, 2018 og 2019

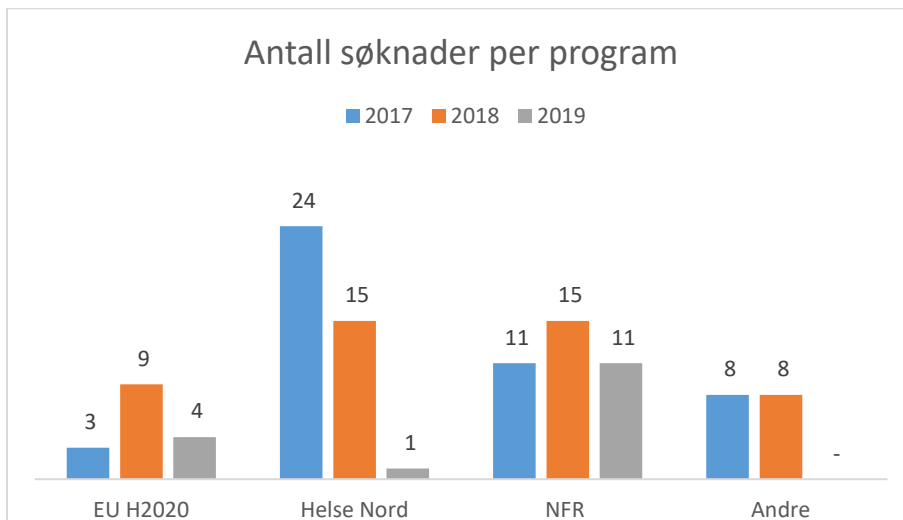
	Statistikk søknader NSE - totalt søkt					
	2019 (28.5.19)		2018		2017	
	Søknadsbeløp alle år MNOK	Antall søknader	Søknadsbeløp alle år MNOK	Antall søknader	Søknadsbeløp alle år MNOK	Antall søknader
Søknader NSE						
Sum totalt søkt beløp NSE	59,5		190,5		176,1	
Sum totalt søkt beløp inkl. samarbeidspartnere	190,1		808,5		502,6	
Antall søknader samarbeidsprosjekter		10		31		13
Antall søknader egne prosjekter		6		16		33
Total		16		47		46

Tabell 4 gir oversikt over resultatene fra søknadsarbeidet i 2017, 2018 og 2019. Oversikten viser at søknadsarbeidet ga innslag for alle år tilsvarende 20 MNOK i 2017 (7 søknader), 22 MNOK i 2018 (10 søknader) og 0,4 MNOK (3 søknader) hittil i 2019.

Tabell 4: Oversikt over innslag søknader i 2017, 2018 og 2019

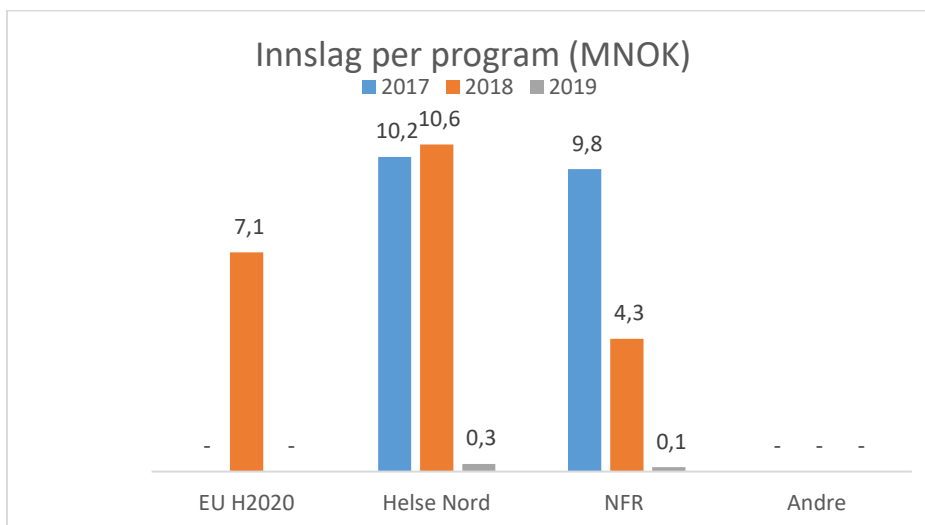
	Statistikk søknader NSE - innvilget/avslag/uavklart								
	2019 (28.5.19)			2018			2017		
Søknader NSE	Søknadsbeløp alle år MNOK	i % av totalt beløp	Antall søknader	Søknadsbeløp alle år MNOK	i % av totalt beløp	Antall søknader	Søknadsbeløp alle år MNOK	i % av totalt beløp	Antall søknader
Søkte midler innvilget	0,4	0,7 %	3	22,0	11,5 %	10	20,0	11,3 %	7
Søkte midler med avslag	5,8	9,8 %	2	157,2	82,5 %	36	156,2	88,7 %	39
Søkte midler uavklart	53,2	89,5 %	11	11,4	6,0 %	1	-	0,0 %	-
Total	59,5	100 %	16	190,5	100 %	47	176,1	100 %	46

Fordelingen av søknadene per program er presentert i figur 3. De største postene så langt i 2019 er NFR og søknader til EU sitt H2020 program. Det jobbes med flere søknadsinitiativer gjennom 2019.

Figur 3: Fordeling av søknader per program for 2017, 2018 og 2019

Totalsum for innslag på søknader sendt i 2017, 2018 og 2019 er presentert i figur 4. De fleste innvilgede søknader for perioden 2017-2019 stammer fra NFR med totalt 11 innvilgede søknader, og Helse Nord med totalt 7 innvilgede søknader. Senteret har fått innvilget to EU (H2020) prosjekt.

Figur 4: Fordeling innslag per program for 2017, 2018 og 2019 i MNOK

I 2018 og 2019 er det også inngått samarbeidsprosjekter med ulike aktører hvor ekstern part har finansiert hele eller deler av samarbeidet. Tabell 5 viser en oversikt over finansiering fra ekstern samarbeidspartner som ikke er søknadsbasert.

Tabell 5: Eksterne inntekter i samarbeidsprosjekter 2018 og 2019 som ikke er søknadsbasert¹

Annen finansiering / samarbeidsprosjekter	Totalt beløp i MNOK 2018	Totalt beløp i MNOK 2019
Helsedirektoratet	0,5	0,1
KS	-	0,5
Nordisk Råd	0,2	-
Norinova Technology Transfer AS	0,1	-
WHO	0,1	-
Total	0,8	0,6

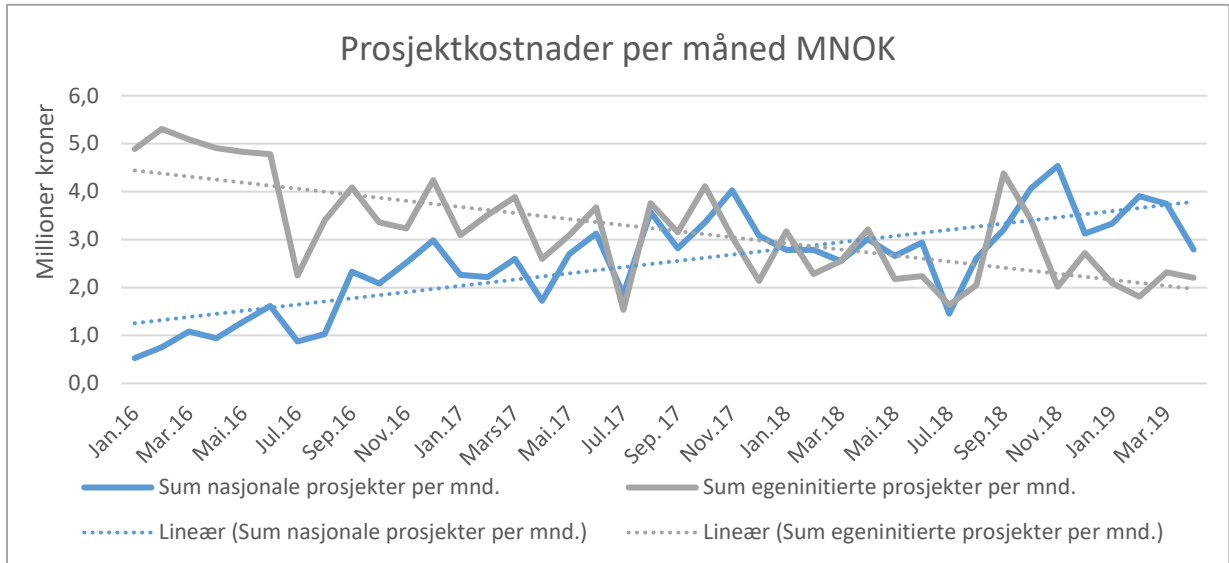
Aktivitet og utvikling nasjonale prosjekter

Aktivitet fordelt på nasjonale og egeninitierte prosjekter

Styringsgruppen vedtok i sak 6/2016 at det forventes en gradvis opptrapping av nasjonale prosjekter. Dette måles gjennom å følge med på den totale kostnadsaktiviteten til senteret. Senterets prosjekter kategoriseres enten som nasjonale prosjekter eller egeninitierte prosjekter.

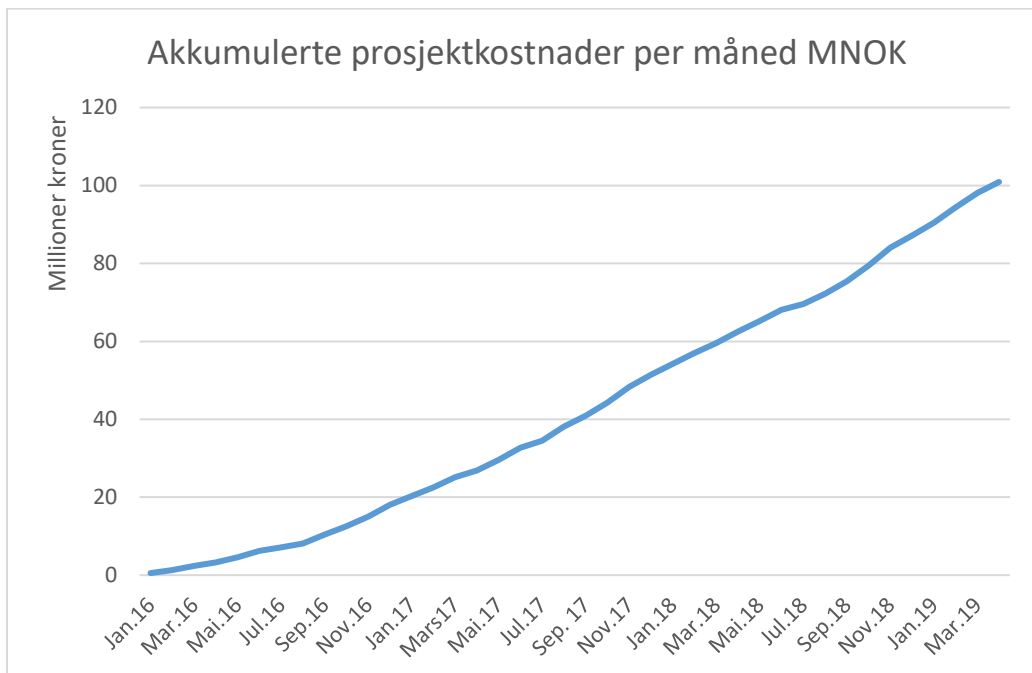
Figur 5 viser utviklingen i prosjektkostnader per måned (ikke akkumulert) fordelt på de nasjonale prosjektene og de egeninitierte prosjektene. Trenden i løpet av 2017, 2018 og hittil i 2019 er at aktiviteten på nasjonale prosjekter gradvis har økt i takt med at aktiviteten på egeninitierte prosjekter gradvis er redusert. Fra slutten av 2017 så har aktiviteten i gjennomsnitt være høyere på nasjonale prosjekter enn på egeninitierte prosjekter.

¹ Midlene fra KS i 2019 er per dags dato ikke formalisert med avtale

Figur 5: Prosjektkostnader per måned (MNOK) fordelt på nasjonale prosjekter og egeninitierte prosjekter

Akkumulerte prosjektkostnader i figur 6 for nasjonale prosjekter viser, i likhet med figur 3, en gradvis opptrapping av aktivitet for den nasjonale porteføljen. For å ytterligere øke aktiviteten i de nasjonale prosjektene er det over tid et mål å øke den eksterne finansieringen for å understøtte de nasjonale prosjektene. Vi ser at akkumulerte kostnader for nasjonale prosjekter var 100,9 MNOK per april 2019.

Figur 6: Akkumulerte prosjektkostnader per måned i MNOK for de nasjonale prosjektene

Aktivitet fordelt etter senterets strategi

Tabell 6 viser hvordan kostnadsaktiviteten på de nasjonale prosjektene fordeler seg sett i relasjon til senterets strategiske satsingsområder sammenlignet med budsjett.

Budsjettert kostnadsaktivitet fordeles 56 % på nasjonale prosjekter, og 44 % på eksternt finansierte prosjekter.

Totalt sett ligger prosjektkostnadene noe lavere enn budsjettert. Dette har i hovedsak sammenheng med at prosjektinnslaget budsjettert som inntjeningskrav er betydelig lavere enn budsjettert, samt at det ligger an til forskyvnings som vist i tabell 2.

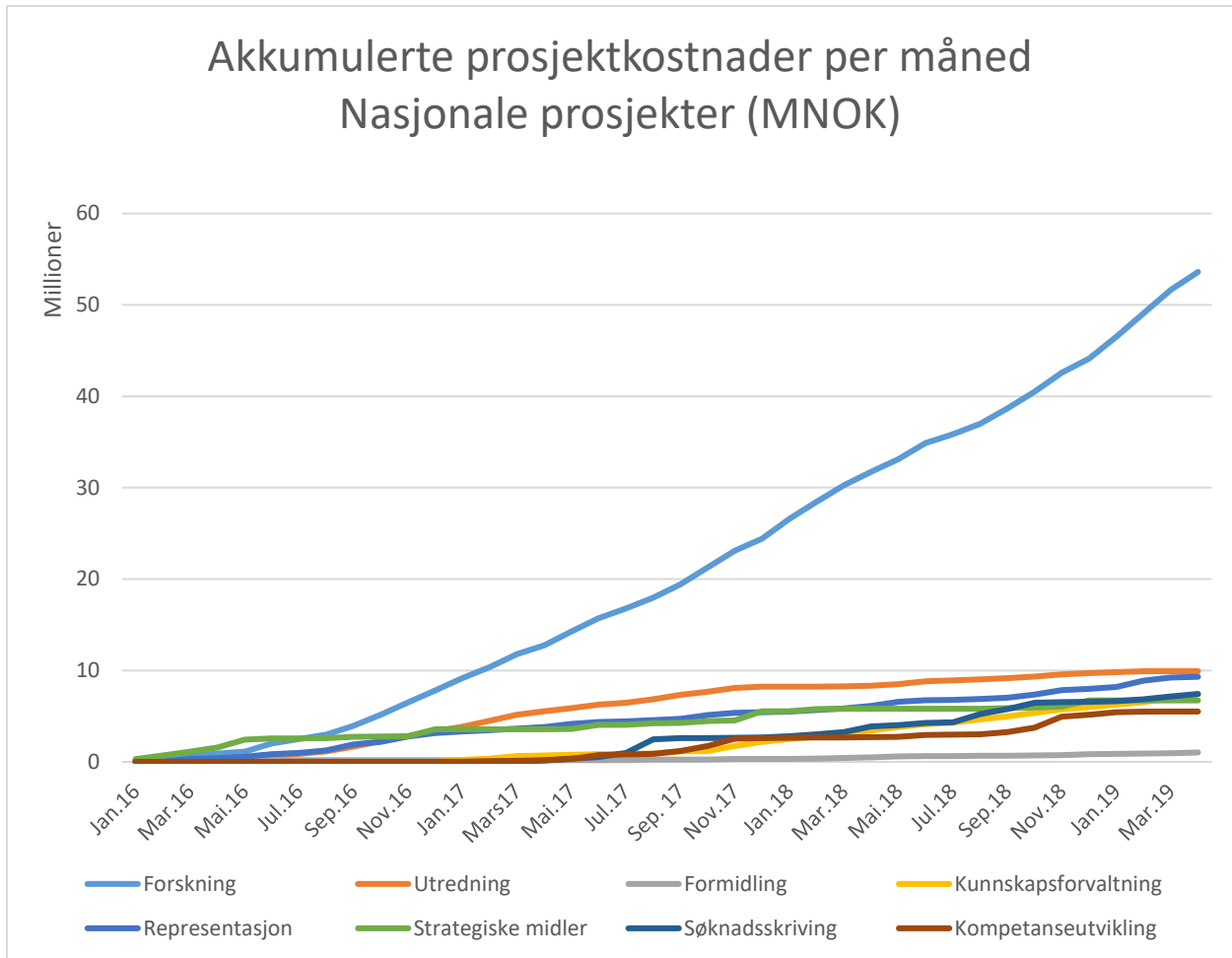
Totalt sett ligger det an til at prosjektkostnadene på nasjonale prosjekter blir høyere enn for de egeninitierte prosjektene i 2019 (over 50%)

Tabell 6: Budsjett prosjektportefølje

(Tall i MNOK)

Budsjett prosjektporteføljen 2019 Nasjonalt senter for e-helseforskning				Budsjett nasjonale prosjekter 2019	Andel nasjonale prosjekter	Kostnader per 30.04.2019	Kostnader per 30.04.2019
Prosjektporteføljen	Total budsjett	Eksterne inntekter	Basis-finansiering HOD/ HN-RHF /USAM	Andel nasjonale prosjekter	Andel nasjonale prosjekter	Totalt alle prosjekter	Totalt nasjonale prosjekter
Forskning	56,1	28,1	28,0	26,9	48 %	18,1	9,5
Utredning	0,3	0,0	0,3	0,2	68 %	0,2	0,2
Formidling	1,2	0,0	1,2	1,2	100 %	0,2	0,2
Kunnskapsforvaltning	6,2	0,0	6,2	6,2	100 %	1,4	1,4
Representasjon	2,4	0,0	2,4	2,4	100 %	1,3	1,3
Sum satsingsområdene	66,1	28,1	38,1	36,8	56 %	21,2	12,6
Strategiske prosjekter	Total budsjett	Eksterne inntekter	Basis-finansiering HOD/ HN-RHF /USAM	Andel nasjonale prosjekter	Andel nasjonale prosjekter	Totalt alle prosjekter	Totalt nasjonale prosjekter
Søknadsskriving	3,9	0,0	3,9	3,9	100 %	0,8	0,8
Kompetanseutvikling	1,0	0,0	1,0	1,0	100 %	0,4	0,4
Strategimidler 2019	4,3	0,0	4,3	4,3	100 %	-	-
Sum strategiske satsinger	9,2	0,0	9,2	9,2	100 %	1,2	1,2
Prosjektporteføljen	Total budsjett	Eksterne inntekter	Basis-finansiering HOD/ HN-RHF /USAM	Andel nasjonale prosjekter	Andel nasjonale prosjekter	Totalt alle prosjekter	Totalt nasjonale prosjekter
Inntjeningskrav	6,9	3,9	3,0	-	-		
Budsjett 2019	82,3	32,0	50,2	46,0	56 %	22,4	13,8
Avsetning 2019	7,9	0,0	7,9				
Sum budsjett 2019 inkl. avsetninger	90,2	32,0	58,1				

I figur 7 vises den akkumulerte fordelingen i aktivitet fordelt på senterets strategiske satsingsområder fra 2016 til og med april 2019. Over tid er trenden økende grad av forskningsaktivitet ved senteret. Prosjektet Kunnskapsbanken er kategorisert som kunnskapsforvaltning og forklarer hvorfor formidlingsaktiviteten vises som lav. Det pågår også formidlingsaktivitet i forskningsprosjektene.

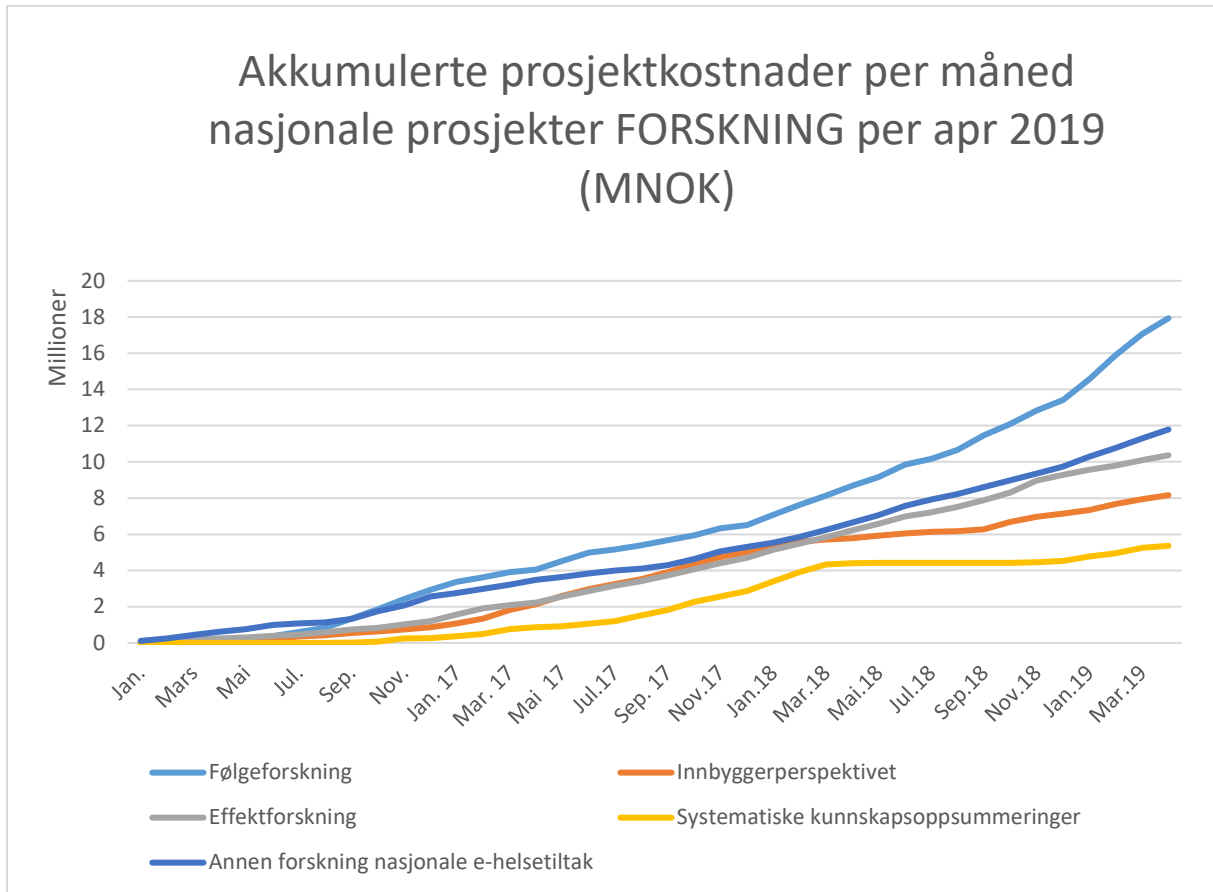
Figur 7: Akkumulerte prosjektkostnader per måned for nasjonale prosjekter i MNOK fordelt på de ulike prosjektypene

Aktivitet og utvikling sammenlignet med nasjonale kunnskapsbehov

Fra og med høsten 2017 så ble alle prosjektene re-kategorisert sett opp mot rapporten «Nasjonale kunnskapsbehov på e-helse området», som høsten 2017 ble publisert av Direktoratet for e-helse. Rapporten var vedlagt sak 35/2017. Formålet med re-kategorisering var å se på hvordan aktiviteten fordeler seg på de områdene rapporten peker på.

Sammenlignet med tabell 6 og figur 7, som viser aktivitet på senterets strategiske satsingsområder, så er det aktiviteten fordelt på det strategiske satsingsområdet «forskning» som er kategorisert i figur 8 sett i relasjon til «nasjonale kunnskapsbehov».

Figur 8 viser at aktiviteten totalt sett størst på følgeforskning. Aktiviteten på systematiske kunnskapsoppsummeringer har flatet ut siden våren 2018. Dette gir ikke et riktig bilde av situasjonen da kunnskapsoppsummeringer i økende grad i 2018 har blitt planlagt som en del av forskningsprosjektene.

Figur 8: Akkumulerte projektkostnader for nasjonale prosjekter i kategorien «Forskning» i MNOK, fordelt på nasjonale kunnskapsbehov